

Aan de leden van de raad
i.a.a. de commissieleden

Datum
17 juli 2026

Uw kenmerk

Uw brief van

Ons kenmerk
1006387

Bijlagen
2

Onderwerp:
Raadsinformatiebrief Factsheet Armoede Index 2026 en Inkomens-Effect-Rapportage

Geachte leden van de raad,

In deze brief informeren wij u over de Factsheet Armoede Index 2026 en Inkomens-Effect-Rapportage.

Aanleiding

In 2026 zijn een nieuwe Factsheet Armoede Index en een Inkomens-Effect-Rapportage opgesteld. Met deze brief wordt de raad geïnformeerd over deze onderzoeken naar de omvang en samenstelling van minimahuishoudens in Houten en de effecten van het minimale inkomen op hun besteedbaar inkomen.

Context

In 2022 en 2024 is ook een Factsheet Armoede Index opgesteld en met de raad gedeeld, in 2022 als onderdeel van het herijkingsonderzoek lokale minimaregelingen. Op basis van de cijfers in de factsheets is sinds 2022 jaarlijks het bereik van de minimaregelingen gemeten en met de raad gedeeld in de (kwartaal)rapportages Werk, Inkomen en Inburgering. De gegevens uit de Factsheet Armoede Index 2026 vormen de basis voor monitoring van de deelopgave 'vergroten financiële bestaanszekerheid' in de Sociale Koers 2026-2029.

De Inkomens-Effect-Rapportage is nu voor het eerst uitgevoerd voor de gemeente Houten. De inzichten hieruit worden meegenomen in de keuzes bij het herontwerp en regionale harmonisatie van de minimaregelingen en in het bijzonder van de collectieve zorgverzekering.

Kernboodschap

Factsheet Armoede Index 2026

- *Omvang van de groep inwoners met een laag inkomen is vergelijkbaar met 2024*

Het aandeel huishoudens met een minimuminkomen en geen of een laag eigen vermogen is gelijk gebleven ten opzichte van 2024. Tegelijkertijd is het aantal minimahuishoudens licht gestegen. Dit is te verklaren doordat de bevolking van de gemeente Houten sinds 2024 ook is gegroeid.

- *Ruim de helft van de minimahuishoudens zijn alleenstaanden zonder kinderen*

Alleenstaanden maken 54-56% uit van het aantal minimahuishoudens. Dit is in lijn met het landelijke beeld. De overige huishoudtypes vertegenwoordigen elk ongeveer 15 procent van de minimahuishoudens.

- *Minimahuishoudens divers: bijstand grootste groep, maar ook AOW'ers en werkenden*

De factsheet toont het aantal huishoudens met een laag inkomen per inkomensbron: bijstand, AOW, werk (loondienst of zzp), WW en arbeidsongeschiktheid. Naarmate het inkomen (als percentage van het sociaal minimum) stijgt, neemt het aandeel bijstand af en groeit met name het aandeel AOW'ers, werknemers en arbeidsongeschikten. Het aandeel minimahuishoudens met een inkomen als zzp'er of uit een WW-uitkering stijgt slechts licht.

Inkomens-Effect-Rapportage

- *Landelijke regelingen volstaan in theorie voor alle huishoudtypes, maar in de praktijk is het maandbudget vaak krapper*

Huishoudens kunnen in theorie rondkomen met landelijke regelingen, maar dit veronderstelt volledig gebruik van alle regelingen, geen financiële tegenvallers en geen extra uitgaven. In de praktijk is het maandbudget vaak krapper.

- *Gemeentelijke regelingen vergroten bestedingsruimte*

Gemeentelijke minimaregelingen zorgen voor extra financiële ruimte. Het grootste effect op het inkomen komt echter van landelijke toeslagen.

- *Grote verschillen tussen huishoudtypes, alleenstaanden hebben het krapste maandbudget*

Huishoudens met kinderen hebben doorgaans een ruimer budget door aanvullende regelingen. Alleenstaanden hebben het krapste budget. Dit is relevant, omdat zij de grootste groep minimahuishoudens vormen. Bij huishoudens met een hogere zorgvraag kan het budget zonder ondersteuning onvoldoende zijn om tegenvallers op te vangen.

- *Aan het werk gaan loont, meer werken loont bijna altijd*

Alle voorbeeldhuishoudens gaan erop vooruit wanneer zij gaan werken vanuit de bijstand. Meer gaan werken loont bijna altijd. De enige uitzondering hierop is een paar met kinderen: zij gaan er licht op achteruit wanneer het inkomen stijgt van 120% naar 130% van het Wettelijk sociaal minimum (Wsm).

Wat betekent dit voor de raad (procedureel)

De raad wordt met deze brief geïnformeerd. Er wordt geen besluit van de raad gevraagd.

Het college van burgemeester en wethouders van de gemeente Houten,
de secretaris, de burgemeester,

R. van Netten

H.C. Heerschop

Bijlage(n) :

- Factsheet Armoede Index 2026
- Inkomens-Effect-Rapportage